

Provincie Fryslân
Begrotingswijziging 2024
Decemberwijziging 2024

Provinciale Staten
18 december 2024

De begrotingswijziging is ingedeeld in de volgende onderdelen:

- I. Wijzigingsvoorstellen met gevolgen voor het begrotingssaldo
- II. Wijzigingsvoorstellen met gevolgen voor het begrotingssaldo vrijval.
- III. Vrij vragen voorwaardelijke budgetten (geen begrotingswijzigingen).
- IV. Overige wijzigingsvoorstellen niet van invloed op het begrotingssaldo.
- V. Voorstellen tot aanpassing bestedingsritme tijdelijke budgetten
Onderverdeeld in categorie A en B
Categorie A Overeenkomst met medeoverheden en andere partijen
Categorie B Meerjarige tijdelijke budgetten

De totale wijziging van het bestedingsritme, waarbij uitgaven en inkomsten zijn gesaldeerd, is als volgt:

	2024	2025	2026	2027	2028
Categorie A	-2.043.800	2.043.800	0	0	0
Categorie B	-2.488.100	1.117.300	1.037.800	333.000	0
	-4.531.900	3.161.100	1.037.800	333.000	0
Totaal	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	-4.531.900	3.161.100	1.037.800	333.000	0
Baten	0	0	0	0	0

Daarnaast wordt voor 6 tijdelijk budgetten een verlenging van de looptijd gevraagd namelijk:

- I 1 Reparatie rente en aflossing convenantsleningen Groenfonds
- C 1 Openbaar vervoer Fryslân
- C 2 De Saiter
- C 3 Taal
- C 4 Frysk yn it MBO
- C 5 Sichtberens Frysk en Streektalen

VI Voorstellen tot aanpassing van reserves.

De totale wijziging van de reserves is als volgt:

	2024	2025	2026	2027	2028
Reserves	-20.081.700	10.423.900	260.000	-7.800	7.800
	-20.081.700	10.423.900	260.000	-7.800	7.800
Totaal	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	-14.826.800	11.800.700	260.000	-7.800	7.800
Baten	5.254.900	1.376.800	0	0	0

VII. Lastneming subsidies beschikkingen.

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling autorisatiemoment december 2024

Programma: 3   **Natuur en Landbouw**
Onderwerp : I 1   **Reparatie rente en aflossing convenantsleningen Groenfonds**
Taakomschrijving: **Natuur en Landschap algemeen**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15 december 2021 door PS is vastgesteld, is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Via het Groenfonds wordt jaarlijks rente en aflossing betaald voor een convenants lening. Deze middelen zijn door het Rijk beschikbaar gesteld in het provinciefonds. Bij de Kadernota 2019 is tot 31 december 2023 budget beschikbaar gesteld om aan de betalingsverplichting te voldoen.

Voor het tijdelijke budget Reparatie rente en aflossing convenants leningen Groenfonds met einde looptijd 2023 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2024.

Bij de Kadernota 2019 is een inschatting gemaakt van de resterende aflossing en de te betalen rente. De jaarlijkse aflossing en rentelast van de gehele periode was een vast bedrag, € 1,3 mln. Mede door de variabele rente (vanaf 1998) is er nog een verplichting in 2024. De restschuld bedraagt € 575.471,39 en de geschatte nog te betalen rente € 12.305,- samen voor nu € 587.776,39. Dit is het tot nu bekende bedrag, er volgt nog een definitieve afrekening.

Het voorstel is om het bedrag uit de algemene middelen te dekken, conform de werkwijze die is vastgesteld bij de Kadernota 2019. Daarin is opgenomen dat de rente en aflossing tot het aflopen van de lening betaald wordt uit de algemene middelen.

• *Welke bijdrage levert het voorstel aan de maatschappelijke effecten van het betreffende beleidsprogramma?*

De lening is in 1998 aangegaan om natuurgrond aan te kopen en in te richten.

• *Waarom wordt het voorstel nu opgevoerd en niet bij de (eerstvolgende) Kadernota?*

In 1998 is de lening afgesloten, met de verplichting rente en aflossing te betalen. De restschuld + rente moet betaald worden in 2024.

• *Draagt het voorstel bij aan de realisatie van het bestuursakkoord? Zo ja, aan welk resultaat wordt een bijdrage geleverd?*

Nee.

• *Als het voorstel geen relatie heeft met het bestuursakkoord: wat is de achtergrond van het voorstel.*

Vanaf 1998 ontvangt de provincie jaarlijks € 1,3 mln. via het provinciefonds, om de rente en aflossing van de convenants lening te voldoen. In 2024 wordt de laatste verplichting voldaan.

- Welke risico's (financieel, bestuurlijk, juridisch etc.) lopen we als het voorstel niet uitgevoerd wordt?

We zijn de lening aangegaan en dat geeft de verplichting om jaarlijks aflossing en rente te betalen.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de begroting aan te passen en vanuit de algemene middelen budget beschikbaar te stellen voor rente en aflossing van de convenants lening Groenfonds en het tijdelijk budget met een jaar te verlengen. Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Reparatie rente en aflossing convenantsleningen Groenfonds te verlengen t/m 2024.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
3	Natuur en Landbouw	587.800				
	Begrotingssaldo	-587.800				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 4   **Ruimte, klimaat en energie**
Onderwerp : 1 2   **Bestedingsritme Energieprogramma 2024**
Taakomschrijving: **Energie algemeen**
Categorie ZBB: **Kerntaak breed**

Toelichting:

De verplichtingen van het budget Jaarplan Energieprogramma 2024 worden in 2024 afgedaan en dat maakt het noodzakelijk dat het bestedingsritme wordt aangepast.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van het budget Energieprogramma 2024 met € 180.000,- aan te passen. De wijziging verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat	180.000	-180.000			
	Begrotingssaldo	-180.000	180.000			
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: Economie en Mienskip
Onderwerp : I 3 Bestedingsritme Cofinanciering Regiodeals
Taakomschrijving: Regionale Samenwerking
Categorie ZBB: Kerntaak Breed

Toelichting:

In het bestuursakkoord is € 4 mln. aan eenmalige middelen opgenomen voor cofinanciering van Regio Deals. De provincie heeft met haar besluit d.d. 17 oktober 2023 cofinanciering toegezegd voor de drie Regio Deals: Noordwest Fryslân, Zuidwest Fryslân en de Waddeneilanden. De bijdrage bestaat uit ongeveer € 5 mln. per Regio Deal en zal volgens dit besluit grotendeels uit bestaande middelen gedekt moeten worden.

De € 4 mln. Regiodealmiddelen uit het Bestuursakkoord zijn in kasritme gezet over de looptijd van dit akkoord. Nu er verdere afspraken zijn gemaakt met de regio's is duidelijk dat een groot deel in 2024 wordt uitgegeven, daarom stellen we voor om deze begrote middelen naar voren te schuiven.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van het budget Cofinanciering Regiodeals aan te passen en middelen naar voren te halen. De mutatie verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
5	Economie en Mienskip	1.750.000	-500.000	-500.000	-750.000	
	Begrotingssaldo	-1.750.000	500.000	500.000	750.000	
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 5   **Economie en Mienskip**
Onderwerp : 14   **Bestedingsritme Gastvrijheid**
Taakomschrijving: Gastvrijheidseconomie algemeen
Categorie ZBB: Kerntaak smal

Toelichting:

De voorbereiding van het evenement Tall Ship races bevindt zich in een afrondende fase. 2025 betreft het jaar dat financieel veel commitment moet worden aangegaan. Hierdoor zullen de uitgaven zich centreren in dat jaar en om die reden is het wenselijk de gereserveerde provinciale bijdrage volledig ten laste te brengen van 2025.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van het budget voor Gastvrijheid met € 480.000,- aan te passen. De wijziging verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
5	Economie en Mienskip		480.000	-480.000		
	Begrotingssaldo		-480.000	480.000		
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 6   **Bedrijfsvoering**
Onderwerp : I 5   **Capaciteit uitvoering bestuursakkoord**
Taakomschrijving: niet van toepassing
Categorie ZBB: niet van toepassing

Toelichting:

In het bestuursakkoord is € 10 mln. opgenomen voor de capaciteit om het bestuursakkoord te kunnen uitvoeren. Dit is in een bestedingsritme in de jaren 2024-2027 opgenomen van respectievelijk € 1 mln. € 3,5 mln. € 3,5 mln. en € 2 mln. Voor het jaar 2024 wordt echter € 2,5 mln. ingezet.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om in 2024 € 2,5 mln. beschikbaar te stellen voor de capaciteit die benodigd is voor de uitvoering van het bestuursakkoord. Hiervoor € 1,5 mln. vanuit 2025 naar voren te halen. De mutatie verloopt via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
6	Bedrijfsvoering	1.500.000	-1.500.000			
	Begrotingssaldo	-1.500.000	1.500.000			
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: Diverse
Onderwerp : I 6 IPO begroting
Taakomschrijving: IPO
Categorie ZBB: Kerntaak smal

Toelichting:

Op basis van de voorjaarsnota en najaarsnota 2024 en de begroting 2025 wordt de bijdrage aan het IPO geactualiseerd. Dit betreft zowel het IPO bureau als de onderdelen van de BIJ12 welke uit de algemene middelen gedekt worden. Dit betreft Gemeenschappelijke Basis Organisatie (GBO) en Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG). De onderdelen Faunazaken en natuur/monitoring worden gefinancierd vanuit de natuurpactmiddelen en deze worden via de programmering van het natuurpact in de begroting opgenomen. De stijging van de kosten worden deels veroorzaakt door loon/prijsinflatie en worden gedekt vanuit de stelpost nominaal. Daarnaast is er o.a. een stijging vanwege extra kosten voor ICT bij de BIJ12.

In de begroting 2025 van het IPO bureau is geen rekening meer gehouden met de provinciale bijdrage in de compensatie aan de provincie Zeeland in verband met een weeffout in het huidige verdeelmodel. Hierbij is ervanuit gegaan dat het nieuwe verdeelmodel al ingevoerd zou worden met ingang van 2025 waarmee deze compensatie komt te vervallen. Dit lijkt niet het geval te zijn vandaar dat deze post nu afzonderlijk in de begroting wordt opgenomen.

In 2024 is de structurele bijdrage aan het kennisplatform verkeer en vervoer van € 171.000,- uit de begroting van het IPO bureau gehaald omdat deze bijdrage nu rechtstreeks door de provincies wordt verstrekt. Ten onrechte zijn deze middelen toen niet afzonderlijk in onze begroting opgenomen. Dit wordt met deze wijziging gecorrigeerd.

De begroting 2025 wordt in de Algemene Vergadering van 5 november 2024 behandeld.

Voorstel:

De begroting van het IPO bureau en de BIJ12 onderdelen aan te passen conform onderstaande tabel. Dekking daarvan vindt deels plaats via de stelpost nominaal en deels via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
1	Bestuur IPO bureau	138.200	85.000	26.900	-31.500	-4.500
2	Infrastructuur Kennisplatform verkeer en vervoer	171.000	171.000	171.000	171.000	171.000
4	Ruimte en klimaat ASCG	800	10.200	9.900	9.800	9.800
6	Bedrijfsvoering GBO	285.600	168.200	142.500	119.900	119.900
7	Provinciefinanciën Bijdrage Zeeland Stelpost nominaal		500.000 -263.400	-179.300	-98.200	-125.200
	Begrotingssaldo	-595.600	-671.000	-171.000	-171.000	-171.000
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 2   **Infrastructuur**
Onderwerp : II 1   **Vrijval stelpost kapitaalslasten**
Taakomschrijving: **Beheer en onderhoud provinciale eigendommen**
Categorie ZBB: **Wettelijke basis**

Toelichting:

Als gevolg van latere oplevering en bijgestelde planning van diverse investeringen kunnen de bijbehorende afschrijvingslasten 2024 vrijvallen naar het begrotingssaldo.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel € 2.221.500,- vrij laten vallen naar het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
2	Infrastructuur	-2.221.500				
	Begrotingssaldo	2.221.500				
	Totaal lasten	0	0	0	0	0
Baten						
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 2   **Infrastructuur**
Onderwerp : II 2   **Vrijval saldo projecten Vaarweg Lemmer-Delfzijl en profielverruiming Turfroute**
Taakomschrijving: **niet van toepassing**
Categorie ZBB: **niet van toepassing**

Toelichting:

De werkzaamheden aan de projecten Vaarweg Lemmer-Delfzijl en profielverruiming Turfroute zijn afgerond en het saldo kan vrijvallen naar het begrotingssaldo.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel de saldo's op projecten Vaarweg Lemmer-Delfzijl en profielverruiming Turfroute via mutaties onvoorzien toevoegen aan het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
	Begrotingsaldo	1.993.600				
	Totaal lasten	1.993.600	0	0	0	0
Baten						
7	Mutaties onvoorzien	1.993.600				
	Totaal baten	1.993.600	0	0	0	0

Investerings

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
2	Vaarweg Lemmer-Delfzijl	-291.500				
2	Turfroute Profielverruiming	-1.553.100				
	Totaal lasten	-1.844.600	0	0	0	0
Baten						
2	Vaarweg Lemmer-Delfzijl	-291.500				
2	Turfroute Profielverruiming	-1.553.100				
	Totaal baten	-1.844.600	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 7 Provinciefinanciën
Onderwerp : II 3 Toevoeging onvoorzien aan begrotingsaldo
Taakomschrijving: niet van toepassing
Categorie: niet van toepassing

Toelichting:

Via de post onvoorzien worden diverse posten geboekt die geen onderdeel meer zijn van de begroting. Dit betreft lagere vaststelling van subsidies € 868.200. Via deze wijziging wordt het saldo toegevoegd aan het begrotingsaldo.

Voorstel:

Volgens onderstaand overzicht € 868.200,- vrij te laten vallen naar het begrotingsaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
7	Provinciefinanciën	-673.100				
	Begrotingsaldo	868.200				
	Totaal lasten	195.100	0	0	0	0
Baten						
7	Provinciefinanciën	195.100				
	Totaal baten	195.100	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment 2024

Programma: 5   **Economie en Mienskip**
Onderwerp : IV 1   **Afkoopsom Oudega realisatie meer ten gunste van beheer en onderhoud**
Taakomschrijving: Vitale waterrecreatie
Categorie ZBB: Kerntaak breed

Toelichting:

De feitelijke realisatie van het project Meer bij Oudega als onderdeel van de investeringsagenda start per oktober 2024. De planning is dat het drie jaar later klaar is. Het Meer komt dan bij de provincie in beheer, net als de andere Friese Meren. De oever komt in beheer bij de gemeente.

Met deze begrotingswijziging worden middelen gereserveerd om het provinciale beheer te kunnen uitvoeren. Het definitieve onderscheid tussen groot – en dagelijks onderhoud wordt na realisatie gedaan. Op basis van een eerste inschatting wordt nu de verdeling dagelijks- en groot onderhoud gebaseerd op respectievelijk 81% en 19%.

In 2027 staat het tijdelijk budget Oudega realisatie Meer voor € 264.600,- in de begroting. Dit tijdelijk budget wordt naar voren gehaald om daarmee in 2024 de reserve groot onderhoud water te vormen voor een bedrag van € 50.700,-. Het resterende bedrag gaat naar het begrotingssaldo om vanaf 2028 de structurele kosten van dagelijks onderhoud af te dekken.

Voorstel:

Het tijdelijk budget investeringsagenda Oudega realisatie meer van € 264.600,- om te zetten in een deel voor groot onderhoud water ad. € 50.700,- en het restant voor het dagelijks onderhoud van het meer structureel vanaf 2028 ad.€ 9.600,-. Deze mutatie verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
5	Economie en Mienskip; Investeringsagenda Oudega realisatie Meer				-264.600	
2	Infrastructuur (dagelijks onderhoud)					3.700
3	Natuur en Landbouw (dagelijks onderhoud)					5.400
5	Economie en Mienskip, recreatie (dagelijks onderhoud)					500
	Reserve groot onderhoud water					
	Vorming van reserve	50.700				
	Begrotingssaldo	213.900				-9.600
	Totaal lasten	264.600	0	0	-264.600	0

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Baten						
5	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	264.600			-264.600	
	Totaal baten	264.600	0	0	-264.600	0

Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
5	Reserve tijdelijke budgetten					
	beschikking over reserve	264.600			-264.600	
	Totaal lasten	264.600	0	0	-264.600	0
Baten						
2	Reserve groot onderhoud water					
	Vorming van reserve	50.700				
	Totaal baten	50.700	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 7   **Provinciefinanciën**
Onderwerp : IV 2   **Samenwerking in het waddengebied**
Taakomschrijving: Wadden
Categorie: **Kerntaak breed**

Toelichting:

Bij de kadernota 2025 is het voorstel opgenomen om in 2025 € 100.000,- beschikbaar te stellen voor het uitvoeringskader Waddengebied. Dit werd gedekt uit het cofinancieringsbudget algemeen.

Het is nu gebleken dat deze middelen al eerder beschikbaar zijn gesteld waarmee dit budget nu weer toegevoegd kan worden aan het cofinancieringsbudget.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om in 2025 € 100.000,- vanuit het budget uitvoeringskader Waddengebied weer toe te voegen aan het budget cofinanciering algemeen.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
1	Bestuur		-100.000			
7	Provinciefinanciën Cofinancieringsbudget algemeen		100.000			
	Totaal lasten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: Diverse
Onderwerp : VA Bestedingsritme tijdelijke budgetten categorie A
Taakomschrijving: Diverse
Categorie ZBB: Diverse

Toelichting:

- VA1 RSP concrete infraprojecten: Het budget RSP concrete infraprojecten is bedoeld ter dekking voor de verwachte bestedingen op de projecten ESGL en Werpsterhoeke. In verband met de omvang van de bestedingen op deze projecten wordt het bestedingsritme aangepast.
- VA2 Regiodeal Natuurinclusieve landbouw: Middelen vanuit 2025 naar voren te halen om de factuur voor de deelnemersbijdrage van provincie Groningen die inmiddels ontvangen is te betalen, hiervoor staat nu onvoldoende dekking op.
- VA3 Tussenstap Veenweideaanpak 2020-2029: Betreft contractueel overeengekomen middelen ten behoeve van cofinanciering NL2120. Deze komen in 2024 niet meer tot besteding door vertraging bij het Ministerie bij het verlenen van de subsidiebeschikking NL2120. Verwacht wordt dat deze middelen in 2025 wel tot besteding zullen komen.
- VA4 Bestuursovereenkomst versterken Friese IJsselmeerkust: Door de geringe beschikbaarheid van zand worden bepaalde projectonderdelen (Workumer Buitenwaard en stranden) later aanbesteed en uitgevoerd. Daarnaast is het afhaken van RWS bij de vispaaipek Tacozijl reden om het ontwerp aan te passen. Hierdoor verschuift de aanbesteding van dit projectonderdeel naar 2025. Dit verklaart de latere besteding van de middelen van het Rijk en de regio.
- VA5 LF2028: De verplichtingen van het budget Sense of Place worden in 2024 afgedaan en dat maakt het noodzakelijk dat het bestedingsritme wordt aangepast.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse tijdelijke budgetten aan te passen. De wijzigingen verlopen budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Progr	Omschrijving programma en bron	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Exploitatie</i>						
Lasten						
2	Infrastructuur					
VA	RSP concrete infraprojecten	-1.000.000	1.000.000			
3	Natuur en Landbouw					
VA	Regiodeal Natuurinclusieve landbouw	260.000	-260.000			
4	Ruimte en Klimaat					
VA	Tussenstap Veenweideaanpak 2020-2029	-1.074.800	1.074.800			
VA	Bestuursovereenkomst versterken Friese IJsselmeerkust	-360.000	360.000			
5	Economie en Mienskip					
VA	LF2028	131.000	-131.000			
	Reserves tijdelijke budgetten					

Progr	Omschrijving programma en bron	2024	2025	2026	2027	2028
	Vorming van reserve	360.000				
	Totaal lasten	-1.683.800	2.043.800	0	0	0
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten Beschikking over reserve	-1.683.800	2.043.800			
	Totaal baten	-1.683.800	2.043.800	0	0	0
<i>Reserves</i>						
Lasten						
	Reserves tijdelijke budgetten Beschikking over reserve	-1.683.800	2.043.800	0	0	0
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten Vorming van reserve	360.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: Diverse
Onderwerp : VB Bestedingsritme tijdelijke budgetten categorie B
Taakomschrijving: Diverse
Categorie ZBB: Diverse

Toelichting:

- VB1 Weerbaar bestuur: Door extra tijd voor zorgvuldige uitvoering en slim ambtelijk ondernemerschap is de volledige besteding nog niet gerealiseerd. Met het voortzetten van de huidige werkwijze wordt gestructureerd verder gewerkt en zullen de resultaten de komende jaren worden gerealiseerd.
- VB2 Bestuurlijke vernieuwing: Landelijk heeft de invoering van de ‘Wet versterking participatie op decentraal niveau’ vertraging opgelopen. Verwachting is dat deze wet begin 2025 van kracht wordt. Door deze vertragingen op rijksniveau schuift een aantal activiteiten (o.a. ontwikkelproces rond de nieuwe provinciale participatieverordening, kennissessies hierover) bij de provincie Fryslân ook op naar 2025.
- VB3 Natuur en landschap: Het Programma Herstel Biodiversiteit is een samenwerkingsprogramma, waarin Friese overheden en NGO’s zijn vertegenwoordigd om de biodiversiteit in Fryslân te herstellen.
Met het herstelprogramma Biodiversiteit zijn afspraken gemaakt met externe organisaties. De ambities voor 2024 zijn hoger ingeschat dan wat in werkelijkheid haalbaar blijkt te zijn, deze worden op dit moment herijkt. De Stuurgroep Herstelprogramma Biodiversiteit wil de plannen herijken voor de jaren 2025 en verder, met als doel de gestelde ambities waar te maken en verdere vooruitgang te boeken in het herstel van biodiversiteit.
- VB4 Water en bodem: In de stuurgroep programma Harlingen hebben wij onze financiële bijdrage aan het gebiedsontwerp van in totaal € 150.000,- toegezegd aan de partners. In de oorspronkelijke planning gingen we er vanuit dat een deel van de kosten in 2024 zou vallen en een deel in 2025. Echter de aanbestedingsprocedure is door externe omstandigheden iets vertraagd. Hierdoor worden alle kosten in 2025 gemaakt.
- VB5 Veenweidevisie: De bestedingen in 2024 zijn om meerdere redenen, gebrek aan personele capaciteit en vertraging door complexe maatschappelijke en bestuurlijke opgave en door wijzigingen en onzekerheden in landelijk beleid en bestuurlijke prioriteiten, achter gebleven bij de begroting. Verwacht wordt dat het door te schuiven bedrag in 2025 wel kan worden besteed aan de daarvoor bestemde doelen.
- VB6 Actualisatie NOVEX/POVI: De bestedingen in 2024 zijn om meerdere redenen, gebrek aan personele capaciteit en vertraging door complexe maatschappelijke en bestuurlijke opgave en door wijzigingen en onzekerheden in landelijk beleid en bestuurlijke prioriteiten, achter gebleven bij de begroting. Verwacht wordt dat het door te schuiven bedrag in 2025 wel kan worden besteed aan de daarvoor bestemde doelen.
- VB7 Leefbaarheid: Voor de IMF proceskosten is voor de jaren 2024 t/m 2027 € 150.000,- beschikbaar. Omdat verwacht wordt dat er extra kosten gemaakt worden in 2025 is er ruimte gehouden in het budget van 2024 en wordt voorgesteld om € 50.000,- door te schuiven naar 2025.

- VB8 Energieneutrale provinciale gebouwen: In het najaar van 2024 wordt de besteksfase doorlopen en worden de benodigde voorbereidingen getroffen voor het plaatsen van zonnepanelen op het boothuis in Uitwellingerga. In 2025 zal het werk definitief opgeleverd (en financieel afgerekend) worden, waardoor het budget doorschuift naar 2025.
- VB9 Digitalisering 2022-2026: In 2023 is besloten tot het implementeren van een generiek zaakstelsel. Een dergelijk stelsel stelt de organisatie in staat zaken efficiënt, transparant en integraal (afdeling overstijgend) af te handelen. Doelstelling was in 2024 de aansluitingen van KCC en Subsidiezaken te realiseren. Na een zorgvuldig proces is een zaakstelsel geselecteerd. Na de eerste implementatie van het KCC / CRM blok is de opgeleverde functionaliteit getoetst aan de uitgangspunten en criteria. Het stelsel bleek de verwachtingen onvoldoende waar te maken en niet te voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Op basis daarvan hebben we de implementatie stop moeten zetten. Er vindt momenteel een heroriëntatie plaats. De geschetste ontwikkelingen leiden tot een kleine verschuiving van bestedingen binnen het project.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse tijdelijke budgetten aan te passen. De wijzigingen verlopen budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Progr	Omschrijving programma en bron	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Exploitatie</i>						
Lasten						
1	Bestuur					
VB1	Weerbaar bestuur	-12.000	12.000			
VB2	Bestuurlijke vernieuwing	-80.000	80.000			
3	Natuur en Landbouw					
VB3	Natuur en landschap	-400.000	400.000			
4	Ruimte en Klimaat					
VB4	Water en bodem	-50.000	50.000			
VB5	Veenweidevisie	-200.000	200.000			
VB6	Actualisatie NOVEX/POVI	-190.000	190.000			
5	Economie en Mienskip					
VB7	Leefbaarheid	-50.000	50.000			
6	Bedrijfsvoering					
VB8	Energieneutrale provinciale gebouwen	-85.300	85.300			
VB9	Digitalisering 2022-2026	-255.000			255.000	
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	902.000				
	Totaal lasten	-420.300	1.067.300	0	255.000	0
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-420.300	1.067.300	0	255.000	0
	Totaal baten	-420.300	1.067.300	0	255.000	0
<i>Reserves</i>						
Lasten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-420.300	1.067.300	0	255.000	0
Baten						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	902.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 2   **Infrastructuur**
Onderwerp : VC 1   **Verlenging tijdelijk budget Openbaar vervoer Fryslân**
Taakomschrijving: **Openbaar vervoer algemeen**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

De huidige subsidieregeling OV (looptijd 2035) van de provincie kent een onderdeel (hoofdstuk drie) met een subsidieplafond van € 1,5 mln. (resteert nog ca. € 1,2 mln.) waarvan de looptijd eindigt op 31 december 2024. Dat betekent dat tot 31 december 2024 voor dit onderdeel subsidieaanvragen kunnen worden ingediend. Om deze subsidieaanvragen te kunnen honoreren is het noodzakelijk om het budget voor dit onderdeel te verlengen. Zonder budgetverlenging kunnen subsidieaanvragen niet in behandeling worden genomen en uitgevoerd worden. Voorgesteld wordt om het budget te verlengen tot en met 2026. Binnen deze termijn moeten de projecten waarvoor tijdig een subsidieaanvraag wordt ingediend worden uitgevoerd.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Openbaar vervoer Fryslân SP te verlengen tot en met 2026. Het betreft hier alleen een besluit over de looptijd. Financieel wijzigt er niets.

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: 4   **Ruimte en Klimaat**
Onderwerp : VC 2   **Bestedingsritme wijziging De Saiter**
Taakomschrijving: Milieukwaliteit
Categorie ZBB: Wettelijk keuze

Toelichting:

Provincie Fryslân is samen met It Fryske Gea eigenaar van de voormalig vuilstortlocatie De Âld Dwinger (ook wel bekend als de Saiter) bij Warten. Op grond van de Wet Bodembescherming zijn wij gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de nazorg van deze locatie met als doel om verontreiniging naar de bodem en grond- en oppervlaktewater tegen te gaan.

Vanuit het tijdelijk budget zijn de afgelopen jaren alle noodzakelijke maatregelen genomen om de locatie nazorg-gereed te maken. Na een lang besluitvormingsproces is het evaluatierapport van de sanering en het nazorgplan door de gemeente Leeuwarden (bevoegd gezag) goedgekeurd. Vervolg is dat de formele en praktische samenwerking met mede-eigenaar It Fryske Gea verder vormgegeven moet worden. Dit zal op zijn vroegst volgend jaar zijn.

Omdat duidelijk is dat er budget nodig is voor structureel jaarlijks en incidenteel groot onderhoud, voortvloeiend uit een wettelijke taak wordt voorgesteld het tijdelijk budget te verlengen tot 2026. Met de intentie deze middelen om te zetten in een structurele oplossing op het moment dat de samenwerkingsvorm met It Fryske Gea uitgewerkt is.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget De Saiter te verlengen tot en met 2026. Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van het budget De Saiter met € 987.800,- aan te passen. De wijziging verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
4	Ruimte en Klimaat	-987.800	50.000	937.800		
	Totaal lasten	-987.800	50.000	937.800	0	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-987.800	50.000	937.800		
	Totaal baten	-987.800	50.000	937.800	0	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten	-987.800	50.000	937.800		

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
	Beschikking over reserve					
	Totaal lasten	-987.800	50.000	937.800	0	0
Baten						
	Totaal baten	0	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment 2024

Programma: 5   **Economie en Mienskip**
Onderwerp : VC 3   **Verlenging tijdelijk budget 2025 Taal**
Taakomschrijving: **Fries in het onderwijs**
Categorie ZBB: **Wettelijk basis**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget 2025 Taal met einde looptijd 2025 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2027. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat doordat tijdens de ontwikkelfase van de nieuwe kerndoelen er in het landelijke traject verschillende vertragingen zijn geweest. Zo werd door het val van het kabinet het traject curriculum.nu controversieel verklaard en heeft het landelijke, en daarmee ook provinciale traject, lange tijd stil gestaan. In 2022 heeft de landelijke actualisatie een vervolg gekregen en is ook de herziening van het curriculum Friese taal en cultuur weer opgepakt. Dit heeft ervoor gezorgd dat streefdata meerdere keren verschoven zijn en vervolgfases (realisatiefase, testfase, implementatiefase) later van start zijn gegaan. En de invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat omdat het (deel)project waar de verlenging voor nodig is, is van bijzonder belang voor de doelrealisatie omdat de volgende fase in het traject heeft tot doel het ontwikkelen van leerlijnen bij de kerndoelen Fries en het aanpassen van de kerndoelen voor het speciaal onderwijs. Deze fase kon niet eerder ingezet worden vanwege alle andere fases die eerst afgerond moesten worden door de uitvoerende partij.
- Waarom het budget niet tot besteding is gekomen
Tijdens de ontwikkelfase van de nieuwe kerndoelen zijn er in het landelijke traject verschillende vertragingen geweest. Zo werd door het val van het kabinet het traject curriculum.nu controversieel verklaard en heeft het landelijke, en daarmee ook provinciale traject, lange tijd stil gestaan. In 2022 heeft de landelijke actualisatie een vervolg gekregen en is ook de herziening van het curriculum Friese taal en cultuur weer opgepakt. Dit heeft ervoor gezorgd dat streefdata meerdere keren verschoven zijn en vervolgfases (realisatiefase, testfase, implementatiefase) later van start zijn gegaan. De volgende fase in het traject heeft tot doel het ontwikkelen van leerlijnen bij de kerndoelen Fries en het aanpassen van de kerndoelen voor het speciaal onderwijs. Deze fase kon niet eerder ingezet worden vanwege alle andere fases die eerst afgerond moesten worden door de uitvoerende partij.
- Waarom het aannemelijk is dat het budget het volgende jaar/jaren wel tot besteding gaat komen;
Het budget zal de komende periode wel besteed worden omdat de voorgaande fases in de afronding zitten en de uitvoerende partij de komende tijd hiervoor beschikbaar is

de volgende fase te realiseren. Het projectplan voor deze onderdelen kunnen eind 2024 wel opgesteld worden maar pas concreet in uitvoering komen in 2025 en verder.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget 2025 Taal te verlengen tot en met 2027. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
5	Economie en Mienskip	-178.000		100.000	78.000	
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	178.000				
	Totaal lasten	0	0	100.000	78.000	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve			100.000	78.000	
	Totaal baten	0	0	100.000	78.000	0

Reserves

Progr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve			100.000	78.000	
	Totaal lasten	0	0	100.000	78.000	0
Baten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	178.000				
	Totaal baten	178.000	0	0	0	0

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment 2024

Programma: 5   **Economie en Mienskip**
Onderwerp : VC 4   **Verlenging tijdelijk budget Frysk yn it MBO**
Taakomschrijving: **Frysk yn it ûnderwiis**
Categorie ZBB: **Wettelijk keuze**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Frysk yn it MBO met einde looptijd 2024 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2025. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de subsidieverlening voor de gehele subsidieperiode 2022-2024 is gebaseerd op de schooljaren van het MBO. Hierdoor loopt het laatste schooljaar 2024-2025 over het laatste jaar van de looptijd van het tijdelijke budget en valt het resultaat in 2025. De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, door deze systematiek binnen het onderwijsveld.
- En het (deel)project waar verlenging voor nodig is, is onvermijdelijk en onuitstelbaar, omdat de ontwikkeling en voortgang van de activiteiten binnen het Fries in het MBO ook voor het laatste schooljaar 2024-2025 nodig zijn voor de continuïteit en het behalen van het uiteindelijke totaalresultaat over de gehele projectperiode.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Frysk yn it MBO te verlengen tot en met 2025.

Het betreft hier alleen een besluit over de looptijd. Financieel wijzigt er niets.

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment 2024

Programma: 5   **Economie en Mienskip**
Onderwerp : VC 5   **Verlenging tijdelijk budget Sichtberens Frysk en Streektalen**
Taakomschrijving: **Frysk yn it iepenbiere libben**
Categorie ZBB: **Kerntaak breed**

Toelichting:

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Sichtberens fan it Frysk en Streektalen met einde looptijd 2024 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2025. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij of met derden vraagt meer tijd dan verwacht. Op dit budget lopen 3 subsidieprojecten en een subsidieregeling die concreet tot aanvraag en ontwikkeling zijn gekomen kort voor of na de zomervakantie. Hierdoor lopen de activiteiten voor een gedeelte over de looptijd van het tijdelijke budget en valt de realisatieperiode in 2025. De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt. Voor het indienen van goede aanvragen zijn wij grotendeels afhankelijk van vrijwilligers met wie wij als provincie werken. Dat vraagt meer voorbereidingstijd en afstemming om tot beoordeelbare en definitieve plannen te komen.
- En het (deel)project waar de verlenging voor nodig is, is van bijzonder belang voor de doelrealisatie van de uitvoering van de motie nr. 2938 Sichtberens Frysk en befoarder-
ring streektalen (29 juny 2022) voor de projecten die de zichtbaarheid bevorderen van de streektalen het Bildts, het Franekers en het Stellingwarfs.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Sichtberens fan it Frysk en Streektalen te verlengen tot en met 2025.

Het betreft hier alleen een besluit over de looptijd. Financieel wijzigt er niets.

Begrotingswijziging Provinciale Staten
Behandeling bij autorisatiemoment december 2024

Programma: Diverse
Onderwerp : VI Bestedingsritme reserves
Taakomschrijving: Diverse
Categorie ZBB: Diverse

Toelichting:

- VI1 Oeverbeheer: Het resterende bedrag van € 520.000,- is bedoeld voor een bijdrage vanuit het Oeverfonds aan (mede)overheden die investeren in /groot onderhoud plegen aan een oever waar ook het belang van een vaarweg mee gediend is. Dit vraagt de nodige tijd i.v.m. afstemming en samenwerking tussen de drie overheidspartijen (gemeente, waterschap, provincie), waarna ook nog een periode van voorbereiding (ontwerp en bestek maken) volgt. Daardoor zijn de partijen nog niet tot een concreet bestedingsprogramma gekomen van het beschikbare bedrag van € 520.000,-.
- VI2 Bijdrage activa in eigendom van derden: De bijdrage voor dit project vanuit de dekking van RSP (RegioSpecifiek Pakket Zuiderzeelijn) is al volledig als inkomst verwerkt bij dit project. Tegelijkertijd zijn er nog overige inkomsten binnen gekomen. Dit heeft ertoe geleid dat de inkomsten voor een deel vooruit lopen op de bestedingen.
- VI3 Bijdrage activa in eigendom van derden: Er is een overeenkomst tussen de gemeente Leeuwarden en de provincie Fryslân in de maak, voor het aanpassen van de bruggen in de gemeente Leeuwarden. Dit ten behoeve van de brugbediening op afstand. Het opstellen van deze overeenkomst vertraagd omdat beide partijen nog niet tot een concrete aanpak (voor deze uitvoeringsovereenkomst) zijn gekomen.
- VI4 DNA De Nieuwe Afsluitdijk: Het project VMR kent vertraging. Bij de berap is hierop geanticipeerd. Daarnaast zijn er nog twee omstandigheden die ertoe leiden dat er aanvullend nog een kasritmeverschuiving moet plaatsvinden. Deze twee omstandigheden zijn: 1. er is discussie met de aanbieder over de hoogte van de bieding van de uitvoering van een onderdeel (deel 6 VMR) en 2. het stormseizoen beperkt de werkzaamheden.
- VI5 DNA De Nieuwe Afsluitdijk: Testfaciliteit is onderdeel van het project Vismigratierivier. Het project VMR kent vertraging. Bij de berap is hierop geanticipeerd. Daarnaast zijn er nog twee omstandigheden die ertoe leiden dat er aanvullend nog een kasritmeverschuiving moet plaatsvinden. Deze twee omstandigheden zijn: 1. er is discussie met de aanbieder over de hoogte van de bieding van de uitvoering van een onderdeel (deel 6 VMR) en 2. het stormseizoen beperkt de werkzaamheden.
- VI6 DNA De Nieuwe Afsluitdijk: De laatste tranche van de subsidie vanuit Europa voor het project LIFE wordt in 2025 verwacht in plaats van 2024. Vandaar dat de inkomst van € 1 mln. wordt verschoven naar 2025.
- VI7 DNA De Nieuwe Afsluitdijk: De bijdrage van het ministerie van LVVN wordt in 2025 ontvangen. Met deze begrotingswijziging wordt het kasritme aangepast.
- VI8 ANL Aankoop natuurterreinen provinciale opgave: De provinciale bijdrage Natuurpact is opgenomen in de reserve Aankoop natuurterreinen provinciale opgave. De wijziging betreft een bestedingsritme van subsidie functieverandering. De afwikkeling neemt meer tijd dan verwacht

- VI9 BCB Grutto aanvalsplan: In deze reserve is de provinciale bijdrage voor het ANLB Aanvalsplan grutto en ANLB Water opgenomen. In 2023 is de EU-bijdrage voor het ANLB hoger geweest dan geraamd en daarmee de provinciale bijdrage lager. De aanpassing daarvan wordt nu verwerkt in de begroting 2024. De verwachting is dat de hogere bijdrage in de komende jaren wegvalt tegen de lagere bijdrage over 2023.
- VI10 BCB GLB/NSP: In deze reserve is de provinciale bijdrage voor het ANLB Aanvalsplan grutto en ANLB Water opgenomen. In 2023 is de EU-bijdrage voor het ANLB hoger geweest dan geraamd en daarmee de provinciale bijdrage lager. De aanpassing daarvan wordt nu verwerkt in de begroting 2024. De verwachting is dat de hogere bijdrage in de komende jaren wegvalt tegen de lagere bijdrage over 2023.
- VI11 Natuurpact 2014-2027: In het kader van het Natuurpact hebben Rijk en provincie afspraken gemaakt over de natuuropgave en de bijbehorende middelen. Deze middelen zijn opgenomen in de Reserve Natuurpact. In 2024 zijn er enkele ontwikkelingen geweest die leiden tot een wijziging. Dit betreft met name een extra inkomst (€ 1,8 mln.) bij de verkoop van grond, een verwachte extra last (€ 2,4 mln.) Uitkering ganzenschade, verschuiving van het bestedingsritme subsidie functieverandering en inrichtingskosten gebiedsontwikkeling.
- VI12 BCB P3 Breed cofinancieringsbudget POP 3: De cofinanciering van een POP3 project is afhankelijk van de ingediende aanvragen bij de RVO. Dit houdt in dat de toekenning van cofinanciering kan variëren op basis van hoe snel en hoeveel aanvragen er binnenkomen en dat heeft gevolgen voor het benodigde provinciale cofinancieringsbudget. De financiering is gereserveerd in het Breed Cofinanciering Budget (BCB). Voor 2024 blijft de aanvraag achter bij de raming. Daarom het voorstel om een bedrag van €3.285.100, - door te schuiven naar 2025.
- VI13 WPF Algemeen: De begroting aanpassen conform de externe juridische opdracht, dus € 162.800,- overboeken naar 2026. Uitvoering van energiecoaches verloopt via (aan te passen) voucherregeling en dat zal begin 2025 gereed/operationeel zijn.
- VI14 WPF Stimulering duurzaamheid: Aanbesteding Missy Wetterwaarmth is in 2024 wat vertraagd, waardoor gedeelte budget doorschuift naar 2025.
- VI15 BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's: De Interreg projecten zijn in uitvoering en de begroting van een aantal projecten is niet meer in lijn met de (financiële) voortgang en dient daarom bijgesteld te worden.
- VI16 DNA De Nieuwe Afsluitdijk: De middelen die worden verschoven naar 2025 zijn bestemd voor de vervanging van de expositie in het waddencentrum en plankosten voor de gebiedsinrichting. De afspraken met de exploitant over de vervanging van de expositie zijn nog niet afgerond. Vandaar dat de middelen die in 2024 begroot zijn nu worden doorgeschoven naar 2025, dat geldt ook voor onderdelen van de plankosten.
- VI17 DNA De Nieuwe Afsluitdijk: De € 200.000,- is bestemd voor verrekeringen (verschuivingen naar andere budgetten). Het betreft een aanvulling voor het onderhoud van het Waddencentrum en de cofinanciering voor het project Gebiedsontwikkeling en Beleef Kornwerderzand. Eerder was de aanname dat dit in 2024 zou gebeuren. Bij de berap 2025 zal een voorstel worden gedaan.
- VI18 BCB GLB/NSP: De cofinanciering van een GLB/NSP project is afhankelijk van de ingediende aanvragen bij de RVO. Dit houdt in dat de toekenning van cofinanciering kan variëren op basis van hoe snel en hoeveel aanvragen er binnenkomen en dat heeft gevolgen voor het benodigde provinciale cofinancieringsbudget. De financiering is gereserveerd in het Breed Cofinanciering Budget (BCB). Voor 2024 blijft de aanvraag achter bij de raming. Daarom het voorstel om een bedrag van €1.901.000,- mln. door te schuiven naar 2025.
- VI19 Rente kapitaalverstrekking Alliander: Bij het aangaan van de reverse converteerbare lening met Alliander (€ 76,5 mln.) was rekening gehouden met een rente-usage van actual/actual en een rentebate van € 1.586.500,-. Alliander betaalt de rente echter o.b.v. actual/360, waardoor er € 26.240,- meer rente wordt ontvangen dan begroot.

- VI20 BCB EU EFRO/EZ Europa GS voorwaardelijk: Op dit moment zijn er diverse subsidie-instrumenten (regelingen, tenders, calls) in het kader van de Europese projecten. De verwachting is dat veel Friese initiatiefnemers, die hiervoor een subsidieverzoek gaan indienen, ook een beroep gaan doen op het Friese cofinancieringsbudget. De looptijd van deze projecten is minimaal 2 jaar, maar vaak langer. Het huidige kasritme van het 'Breed cofinancieringsbudget' sluit hier niet goed op aan. Met de voorgestelde wijziging wordt de meerjarenbegroting aangepast aan het verwachte bestedingsritme van de gehonoreerde projecten/programma's.
- VI21 BCB Breed cofinancieringsbudget Algemeen cofinanciering: Op dit moment zijn er diverse subsidie-instrumenten (regelingen, tenders, calls) in het kader van de Europese projecten. De verwachting is dat veel Friese initiatiefnemers, die hiervoor een subsidieverzoek gaan indienen, ook een beroep gaan doen op het Friese cofinancieringsbudget. De looptijd van deze projecten is minimaal 2 jaar, maar vaak langer. Het huidige kasritme van het 'Breed cofinancieringsbudget' sluit hier niet goed op aan. Met de voorgestelde wijziging wordt de meerjarenbegroting aangepast aan het verwachte bestedingsritme van de gehonoreerde projecten/programma's.

Voorstel:

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse reserves aan te passen. De wijzigingen verlopen via de diverse reserves.

Progr	Omschrijving programma en reserve	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Exploitatie</i>						
Lasten						
2	Infrastructuur					
VI1	Oeverbeheer	-520.000	260.000	260.000		
VI3	Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-2.539.100				
3	Natuur en Landbouw					
VI4	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-2.000.000	2.000.000			
VI5	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-350.000	350.000			
VI8	ANL Aankoop natuurterreinen provinciale opgave	-471.000	741.000			
VI9	BCB Grutto aanvalsplan	-192.000				
VI10	BCB GLB/NSP	-260.600				
VI11	Natuurpact 2014-2027	-228.800				
VI12	BCB P3 Breed cofinancieringsbudget POP 3	-1.549.200	1.549.200			
4	Ruimte en Klimaat					
VI12	BCB P3 Breed cofinancieringsbudget POP 3	-682.700	682.700			
VI13	WPF Algemeen	-419.500	419.500			
VI14	WPF Stimulering Duurzaamheid	-117.300	117.300			
VI15	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	-23.200	23.200			
5	Economie en Mienskip					
VI12	BCB P3 Breed cofinancieringsbudget POP 3	-1.053.200	1.053.200			
VI15	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	-472.000	472.000			
VI16	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-700.000	700.000			
VI17	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-200.000	200.000			
VI18	BCB GLB/NSP	-634.100	768.600			

Progr	Omschrijving programma en reserve	2024	2025	2026	2027	2028
7	Provincie financiën					
VI18	BCB GLB/NSP	-1.082.500	1.132.400			
VI20	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	-550.000	550.000		-7.800	7.800
VI21	BCB Breed cofinancieringsbudget Algemeen cofinanciering	-781.600	781.600			
	Diverse reserves					
	Vorming van reserve	8.023.500	1.400.000		7.800	
	Totaal lasten	-6.803.300	13.200.700	260.000	0	7.800
Baten						
2	Infrastructuur					
VI2	Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.621.000				
3	Natuur en Landbouw					
VI6	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-1.000.000	1.000.000			
VI7	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-400.000	400.000			
VI11	Natuurpact 2014-2027	1.800.000				
4	Ruimte en Klimaat					
VI15	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	23.200	-23.200			
5	Economie en Mienskip					
VI18	BCB GLB/NSP	134.500				
7	Provincie financiën					
VI18	BCB GLB/NSP	50.000				
VI19	Rente kapitaalverstrekking Alliander	26.200				
	Diverse reserves					
	Beschikking over reserve	-12.058.200	11.823.900	260.000		7.800
	Totaal baten	-6.803.300	13.200.700	260.000	0	7.800
<i>Investerings</i>						
Lasten						
Baten						
2	Infrastructuur	-4.621.000				
5	Economie en Mienskip	-2.539.100				
<i>Reserves</i>						
Lasten						
	Diverse reserves					
	Beschikking over reserve	-12.058.200	11.823.900	260.000	0	7.800
Baten						
	Diverse reserves					
	Vorming van reserve	8.023.500	1.400.000	0	7.800	0

